

BIBLICKÉ ÚKOLY

2. čtvrtletí 1968

**NAUČENÍ ZE ŽIVOTA
PÁNA JEŽÍŠE**

ÚVOD

Všichni Adamovi synové a dcery mohou být ujištěni, že náš Stvořitel je přítel hříšníků. Veškeré učení milosti, každé zaslíbení radosti, každý projev lásky a Boží přízně ve Spasitelově pozemském životě hlásá, že je „Bůh s námi“.

Bylo by dobré, kdybychom denně hodinu uvažovali o Kristově životě při studiu Písma sv.

Přijetí Pána Ježíše

Zlatý verš: Luk. 2, 10. 11.

OZNÁMENÍ PASTÝŘŮM

1. Kdo zvěstoval první zprávu o narození Pána Ježíše a komu? Luk. 2, 8—12.

Kněží a učitelé národa nevěděli, že má nastat nej-slavnější chvíle v dějinách Izraele. Opakovali své bez-významné modlitby a vykonávali obřady, aby je lidé viděli. Byli tak zaujati spory o bohatství a světskou slávu, že nebyli připraveni na zjevení Mesiáše. Tato lhůstojnost panovala v celé zemi izraelské.

2. Jak se projevila radost nebes? Luk. 2, 13. 14.

Nebesa nejsou dnes od země vzdálenější než ve chvíli, kdy pastýři naslouchali andělským zpěvům I my mů-žeme mít ve svých všedních dnech nebe na dosah ruky. Andělé provázejí kroky těch, kteří žijí podle Božích při-kázání.

3. Co učinili pastýři? Jak zapůsobila jejich zpráva na lidi? Luk. 2, 16—18.

POSVĚCENÍ

4. Jaké jméno dostalo dítě? Luk. 2, 21; Mat. 1, 21.

Židovské „Mesiáš“ a řecké „Kristus“ jsou jména, zná-zornující úřad pomazaného proroka, kněze a krále. „Ježíš“

je však osobní název Toho, který „opustil slávu nebes“ a stal se bezhříšným člověkem mezi hříšnými lidmi.

5. Jakou oběť přinesli Kristovi rodiče čtyřicátého dne na očistění Marie? Co z toho poznáváme? Luk. 2, 24; 3. Moj. 12, 6—8.

Při takové příležitosti měli lidé přinést jednoročního beránka k zápalné oběti a mladého holuba nebo hrdličku na oběť za hřích. Ale ti, kteří si nemohli dovolit přinést tak drahou oběť, směli místo toho přinést dvě hrdličky nebo dva holoubky. I Maria přišla s touto obětí.

6. Jaký význam mělo posvěcení prvorozeného syna? Luk. 2, 22. 23; 4. Moj. 3, 13.

Posvěcení prvorozeného mělo svůj původ ve starých dobách. Bůh zaslíbil, že pro spasení hříšníka obětuje Prvorozeného nebes. Každá domácnost měla ocenit tento dar a měla posvětit svého prvorozeného. Prvorozený měl být zasvěcen kněžskému úřadu jakožto představitel Krista mezi lidmi. Když byli Izraelští vyváděni z Egypta, požadoval Bůh opět posvěcení prvorozeného. Jakmile byla zřízena služba ve stánku úmluvy, vyvolil si Bůh místo prvorozených kmen Lévi, který měl vykonávat službu ve svatyni.

OČEKÁVÁNÍ VYKUPITELĚ

7. Kterými prorockými slovy vyjádřil Simeon Kristovo poslání? Jak se snažil připravit Marii na chvíli úzkosti, která ji čekala? Luk. 2, 27—32. 34. 35.

„Aby zjevena byla mnohých srdcí myšlení.“ Ve světle Spasitelova života zjevují se srdce všech. Stvořitelem počínaje, knížetem temnosti konče. V den konečného soudu pochopí všichni ztracení, že sami pohrdli pravdou.

8. Jak potvrdila Anna prorokyně Simeonovo svědectví?
Luk. 2, 36—38.

NÁVŠTĚVA MUDRCŮ

9. Koho vedl Bůh ze země pohanské, aby navštívili nově narozeného Krále? Jaký zájem probudili tito mužové svými dotazy? Mat. 2, 1. 2.

Mudrci od východu byli filosofové. Patřili k velké a vlivné třídě lidí ušlechtilého rodu. Byli to lidé velmi bohatí a vzdělaní.

10. Co chtěl Herodes, bojící se o trůn, vědět od předních kněží a zákoníků? Které proroctví mu uvedli? Mat. 2, 3—6. Mich. 5, 2.
11. Oč požádal Herodes mudrce? Proč nesplnili jeho přání? Mat. 2, 7—12.

BOŽÍ VYSVOBOZENÍ

12. Jaké poučení obdržel Josef ve snu? Jak dlouho zůstala rodina v Egyptě? Mat. 2, 13—15.

Satan chtěl svět připravit o božské světlo, a využil veškeré lsti, aby Spasitele zničil. Ale Otec nebeský bděl nad svým milovaným Synem. Dary mudrců z pohanské země byly z Boží prozřetelnosti prostředkem na cestu do Egypta a na pobyt v cizí zemi.

Bůh si váží daru, který pochází z lásky, a dovede jej ve své službě co nejlépe použít.

13. Jak kruté opatření učinil král, aby zničil dítě? Jak se naplnilo proroctví? Mat. 2, 16—18. Srov. Jer. 31, 15.

Židé si toto neštěstí přivolali sami. Vychlouhali se, že

Mesiáš přijde jako král, který přemůže nepřátele a pošle v hněvu pohany. Tím vzbudili nenávisť svých vládců.

14. Proč se Josef s Marií usadili po návratu z Egypta v Nazarétě? Čím bylo toto městečko známo? Mat. 2, 19—23; Jan 1, 46. 47.

Charakter člověka není závislý jen na okolí. Špatné prostředí není omluvou pro hřích. Lucifer padl v nebi, kde byla jen čistota a svatost. Tak jako čistý bílý leknín vyrůstá z bahna v rybníce, získal Ježíš bezúhonný charakter v Nazarétě, pověstným svou zkažeností.

K přemýšlení: Je pro mne Ježíš pouze děťátkem z Betléma, nebo osobním Spasitelem? Dovedu tak jako on žít čistě, případně i ve špatném prostředí? Bůh bdí nad svými věrnými dětmi.

2. úkol — dne 13. dubna 1968

Křest a pokušení Pána Ježíše

Zlatý uvrš: Mat. 4, 4.

KŘEST PÁNA JEŽÍŠE

1. V kolika letech zahájil náš Pán veřejnou činnost? Proč přišel k Janovi, aby jej pokřtil? Luk. 3, 23; Mat. 3, 13—15.

Když Pán Ježíš přišel k Janovi, poznal v něm Jan tak čistý charakter, s jakým se dosud u nikoho nesetkal.

Již pouhá jeho přítomnost dýchala svatostí a úctou. — Ježíš nebyl pokřtěn na základě vyznání svých hříchů. Ztotožnil se s hříšníky a učinil to, co máme činit my.

2. Co nám praví Písmo svaté o způsobu křtu? Jaká zkušenost má po křtu následovat? Jan 3, 23; Mat. 3, 6. 16; Řím. 6, 4.

3. Jak byl Kristus pomazán k službě? Co v té chvíli Otec prohlásil? Luk. 3, 22; Skut. 10, 38.

Nyní začínal Ježíšovi životní boj. Teď bylo na něm závislé spasení padlého lidstva.

Spasitel se vroucně modlil. Svým zrakem jakoby pronikal až do nebe. Prosil Otce o sílu, aby překonal nevěru lidí a rozbil okovy, jimiž je satan spoutal. Prosil o sílu zničit ďábla, nepřítele spasení. Žádal si důkaz, že Bůh přijal lidstvo v osobě svého Syna. Andělé dosud takovou modlitbu neslyšeli. Nebesa se otevřela, a na Spasitele se sneslo světlo v podobě holubice — vhodné to znázornění tichého a pokorného Ježíše.

PRVNÍ POKUŠENÍ

4. Kam vedl Duch sv. Pána Ježíše? Jak tam prožil 40 dnů? Mar. 1, 12. 13; Luk. 4, 1. 2.

Ježíš nešel do pokušení sám. Šel na poušť, poněvadž chtěl být o samotě a chtěl uvažovat o svém poslání a díle. Chtěl se postem a modlitbou vyzbrojit pro krvavou cestu, která jej čekala. Ale satan věděl, že Spasitel odešel na poušť a byl přesvědčen, že nyní je jeho nej-
příhodnější chvíle.

5. V které chvíli se přiblížil satan ke Spasiteli se svým pokušením? Mat. 4, 2.

Pokušitelova chvíle nadešla. Věděl, že nadšenou a po-

vznesenou mysl vystřídá únava a vyčerpání. Nastává reakce, kdy vyčerpaný člověk propadá duševní skleslosti. To je chvíle krajně nebezpečná. A skutečně se již nerjeden člověk v tom kritickém okamžiku stal obětí úskočného svodu či smělého útoku. Naš Spasitel bojoval svůj nadlidský boj proti mocnostem zla v takové chvíli — a zvítězil.

6. Jak odpovídal Ježíš na satanovo pokušení? Mat. 4, 3. 4. Srov. 5. Moj. 8, 3.

7. Čeho se mají křesťané varovat dle rady ap. Petra? Proč? 1. Petr. 2, 11.

První velké Spasitelovo pokušení má pro nás nejvýznamnější naučení: abychom ovládali svoji chuť a žádost. Pokušení, týkající se tělesné přirozenosti, přispívalo ve všech dobách ke zkáze a úpadku lidstva. Satan se nestřídmostí snaží zmařit duševní a mravní síly, jež Bůh člověku dal jako vzácný dar. Lidé pak nemohou oceňovat duchovní, věčné hodnoty. Smyslnými požitky snaží se satan vymýtit z duše jakékoli božské působení. Ježíšův příklad dokazuje, že máme naději na život věčný jediné tehdy, podrobíme-li své chuti a žádosti vůli Boží.

DRUHÉ POKUŠENÍ

8. S jakým pokušením dotíral satan dále? Mat. 4, 5. 6; Ž. 91, 11. 12.

Víra nemá nic společného s troufalostí, jež je satanovým padělkem víry. Žádá-li člověk o přízeň nebes a nesplní podmínky udělení milosti, nedokazuje víru. Pravá víra se opírá o zaslíbení a výroky Písma.

9. Jak odolal Ježíš tomuto satanovu útoku? Mat. 4, 7. Srovnej 5. Moj. 6, 16.

TRETÍ POKUŠENÍ

10. Jakou nabídku učinil satan Pánu Ježíši na hoře při pohledu na svět? Mat. 4, 8. 9.

Satan uváděl jen část pravdy. Vyrval panství Adamovi, který byl Stvořitelovým zástupcem. Adam nebyl nezávislým vládcem. Země je Boží, a Bůh světil vše svému Synu.

11. Jak rozhodně podal Spasitel důkaz o svém božství? Co přikázal satanu? Luk. 4, 8. Srov. 5. Moj. 10, 20.

Satan pochyboval o tom, zda Ježíš je Synem Božím. Ve svém odmítnutí viděl důkaz, kterému nemohl odolat. Z trpícího Syna člověka vyzařovalo božství. Satan se vzdal. Kristovo vítězství bylo tak úplné jako Adamova porážka. Tak můžeme i my odporovat pokušení a donutit satana, aby nás opustil.

12. Kdo posloužil Pánu Ježíši ve chvíli úplné vyčerpanosti? Mat. 4, 11.

Andělé posluhovali Synu Božímu, který ležel jako mrtvý. Dokud nebudeme stát mezi vykoupěnými u Božího trůnu, nepochopíme nikdy, kolik stálo naše vykoupění. Až budeme s nadšením sledovat krásy věčného domova, připomeneme si, že Ježíš — Vykupitel to vše pro nás opustil. Nejen že opustil nebesa, ale vzal na sebe riziko pádu a věčné ztráty.

13. Jakým ujištěním je pro nás tato Ježíšova zkušenost? Žid. 2, 17. 18.

Kdybychom měli prožívat něco, co Pán Ježíš nezakusil, mohl by satan tvrdit, že moc Boží není pro nás dostačující. Proto byl Spasitel „ve všem pokoušen jako my“. Žid. 4, 15. Snášel všechny těžkosti, jak je proží-

váme my. Neuplatnil pro sebe žiadnu moc, ktorou by ochotne nenabízal i nám. Prožíval pokušení jako člověk, ale zvítězil v Boží síle.

K p ř e m ý š l e n í : Nepodceňujeme některá zdánlivě malá satanova pokušení? Nezahrávejme si s nepřitelem našeho spasení! Pán nám chce dát sílu k plnému vítězství.

3. úloha -- 20. apríla 1968

Kristovo pôsobenie

Základný vers: Ján 3, 16.

NIKODÉM POČUJE O ZNOVUZRODENÍ

1. Kto prišiel k Pánu Ježišovi v noci? Prečo? Ján 3, 1. 2.

Nikodém chcel svojimi slovami vzbudiť dôveru, v skutočnosti však prejavil neveru. Neuznával Ježiša ako Mesiáša. Videi v Ňom len božského učiteľa.

2. Ako vystihol Spasiteľ, čo toto židovské knieža potrebuje? Čím zdôraznil túto pravdu? Ján 3, 3-5. Porovnaj 1. Kor. 2, 14.

Ježiš poukázal na základné zásady pravdy. Povedal Nikodémovi: Nepotrebuješ ani tak teoretické vedomosti ako duchovnú premenu. Tvoja zvedavosť nemusí byť uspokojená, potrebuješ však nové srdce. Kým neprijmeš nový život zhora, nepochopíš nebeské vecl. Ak nastane

táto zmena k novému, nemá cenu, aby sme spolu hovorili o mojej autorite a mojom poslaní.

3. Ako je vyjadrená bezmocnosť hriešnika pri úsilí o vlastnú záchranu? Ján 3, 6. 7; Jer. 13, 23.

Výchova, vzdelanie, sila vôle, ľudské úsilie — to všetko má cenu, tu však nepomáha. To všetko môže viesť k chvályhodnému vonkajšiemu chovaniu, no nemôže zmeniť srdce. Ak sa má človek obrátiť od hriechu k svätosti, potrebuje k tomu silu z iného zdroja, nový život zhora. Tou silou je Kristus. Len Jeho milosť môže oživiť dzemajúce schopnosti duše a usmerniť ich k Bohu, k svätosti.

4. Čo povedal Spasiteľ o znovuzrození? Ján 3, 8.

Človek snáď nevie presne povedať kedy, kde a za akých okolností došlo k obráteniu, to však neznamená, že nie je obrátený. Kristus pôsobí na srdce ustavične a neviditeľne ako víťaz. Pozvoľna a nepozorovane ovplyvňuje dušu človeka, aby ju pritiahol k sebe. Môže sa to stať pri rozjímaní, pri čítaní Pisma alebo pri počutí Božieho Slova. Len čo Duch Svätý mocnejšie zapôsobí, človek sa ochotne obráti ku Kristu.

5. Ako sa prejaví výsledky tejto skúsenosti v živote? 2. Kor. 5, 17; Gal. 5, 22, 23.

Ak Boží Duch ovládne srdce človeka, premení jeho život. Hriechne myšlienky miznú, zlé činy ustupujú. Láska, pokora a pokoj nahradia hnev, závisť a hádky. Smútok ustúpi radosti a v tvári sa zrači nebeské svetlo. Nikto nevidí ruku, ktorá nadľahčuje bremeno, ani nepozoruje prenikanie nebeského svetla. Keď sa duša vierou odovzdá Bohu, On ju požehná. A moc, ktorú nikto z ľudí nemôže vidieť, tvorí potom novú bytosť k Božiemu obrazu.

6. Ako poukázal Ježiš na svoje poslanie? Ako sa zjavila nekonečná Božia láska? Ján 3, 14—16.

V udalosti s medeným hadom poznal Nikodém Spasiteľovo poslanie. Tak ako medený had bol vztýčený na drevo, aby sa stal symbolom záchrany, tak prijal i Ježiš ľudské telo, aby sa stal Vykupiteľom. Ľudia nemohli byť uzdravení a získať odpustenie hriechov, kým neprejavili vieru v Boží dar. Museli sa podívať, a len potom mohli žiť. Svetlo tohto tajného rozhovoru ožiarilo golgatský kríž, a Nikodém poznal v Ježišovi vykupiteľa sveta.

S A M A R I T Á N K A

7. Kde sa Pán Ježiš zastavil na ceste Samariou? Kto prišiel po vodu? Ján 4, 4—7a.

Spasiteľ sedel pri studni. Bol hladný a smädný. Cesta bola od rána dlhá, poludňajšie slnko nemilosrdne páliło. Pomyslenie na studenú, osviežujúcu vodu smäd len zvyšovalo, pretože nemal čím nabrať vodu a studňa bola hlboká. Žil ako človek, a čakal, kto príde po vodu.

8. Ktorou jednoduchou otázkou chcel Spasiteľ zabrániť predsudkom? Ako sa zachovala žena? Ján 4, 7b. 8. 9.

Pán Ježiš hľadal kľúč k jej srdcu. Požiadal ju o láskavosť. Sám nič neponúkal. Mohla by Ho odmietnuť; dôvera však prebúda dôveru. Kráľ neba prišiel k tejto opovrhnutej duši a požiadal ju o službu.

9. Ako obrátil Majster rozhovor na jej duchovnú potrebu? V. 10—14.

Ten, kto chce utíšiť svoj smäd pri prameňoch tohto sveta, bude smädný stále. Všade je veľa neuspokojených ľudí. Túžia po niečom, čo by ukojilo potrebu ich duše. Túto potrebu vie utíšiť len Ježiš.

10. Čím dokázal Pán, že pozná život tejto ženy? V. 16—18.

DVA DÔLEŽITÉ VÝROKY

11. Ako označil Pán Ježiš bohumilú službu? V. 19—24.

Tieto slová znamenali obrat v duchovných dejinách sveta, revolúciu v doterajšom chápaní vzťahu človeka k Stvoriteľovi. Hovoria o tom, čo Boh od človeka očakáva. Kristus tu nemyslel len na svoju dobu, ale pre všetky doby dáva ľudstvu trvalú duchovnú slobodu. Nezáleží na tom, kde človek uctieva Boha. Chrám pravej bohoslužby je v hĺbinách duše, v srdci.

12. Akú nádej vyvolali Ježišove slová v ženinej mysli? Co povedal Ježiš? V. 25. 26.

O Ježišovom narodení dozvedeli sa najprv niekoľkí neznámi pastieri. O svojom mesiášskom poslaní Kristus jasne prehovoril najprv pri studni, kde sa v pälave populňajšieho slnka zhováral so Samaritánkou. Tejto cudzej, úbohej, hriešnej a nevedomej žene povedal večne významné slová.

ZRELÉ POLIA

13. Aké tajomstvo sily odhalil Spasiteľ, keď Ho učenci prosili, aby sa najedol? V. 31—34.

14. Čo povedala žena obyvateľom Sicharu? Aké to malo dôsledky? V. 28—30. 39—42.

Niekedy snád posolstvo osloví len jediného človeka. Kto však vie, aký ďalekosiahly vplyv to môže mať? Aj učeníkom sa zdalo, že Spasiteľ nemal jedinej Samaritánke venovať toľko času. On sa s ňou zhováral vážnejšie a dlhšie než s kráľmi, radcami či poprednými kňazmi. Poučenie, ktoré dal tejto žene, bolo rozhlásené do najvzdialenejších končín zeme. Žena, ktorou učenci pohľadali, priviedla k Spasiteľovi celé mesto. Každý úprimný učeník

sa má stať misionárom, ak chce vojsť do Božieho kráľovstva.

Uvažujme: Rozumieme, čo znovuzrodenie znamená? Vieme sa k ľuďom priblížiť v duchu Ježiša Krista? Snažíme sa denne o ňom svedčiť?

4. úkol — dne 27. dubna 1968

Pověření učedníků a jejich svědectví

Zlatý verš: Mat. 10, 32, 33.

VYSLÁNÍ UČEDNÍKŮ

1. Jakou moc dal Ježíš učedníkům, když je vyslal na první misijní cestu? Co měli činit? Mat. 10, 5–8.
2. Jaká všeobecná naučení jim dal? Mat. 10, 9–16. Srovnej Mar. 6, 8–11; Luk. 9, 3–5.

„Buďte opatrní jako hadové a tiší jako holubice.“ Kristus nezatajil ani slovo pravdy, ale vyslovil je vždy v lásce. V hovoru s lidmi byl vždy krajně taktní, pozorný a laskavý. Nebyl nikdy hrubý, nikdy neřekl zbytečně ostré slovo, nikdy citlivou duši zbytečně neranil. Chápal lidské slabosti. Nebojácně odsuzoval pokrytectví, nevěru a nepravost, měl však přitom v očích slzy. Každá duše mu byla drahá.

3. Co řekl Spasitel o protivenství a pronásledování? Jak přislíbil svou pomoc? Mat. 10, 17–31. Srov. Luk. 12, 4–7.

Vyslal několik slabých mužů, kteří měli zápasit s celým velkým pohanským světem. Zdálo se, že jejich případ je beznadějný, že nemohou mít úspěch. Ale protože je vyslal Pán, měli naději i sílu.

ODMĚNA VĚRNÉHO SVĚDECTVÍ A SLUŽBY

4. Co chce Kristus učinit pro ty, kteří jej vyznávají?
Mat. 10, 32—39.

Lidé mohou zapřít Krista špatnými a pošetilými slovy, nepravdou a nevlídností. Mohou jej zapřít, vyhýbají-li se životním těžkostem a honí-li se za hříšnými požitky. Mohou jej zapřít přízpůsobením se světu i nezdvořilým chováním. Tím vším dokazují, že Kristus v nich nepřebývá.

5. Jak oceňuje Pán i nejmenší vlídnost, prokázanou jeho učedníkům? Mat. 10, 40—42.

Taková slova nebyla jistě nikdy předtím vyslovena. A jejich cíl? Lidé se měli pozorováním čistého, posvěceného a nezištného života rozhodnout pro spravedlnost!

6. K čemu vyzval Mistr učedníky, když se vrátili z misijní cesty? Kam odešli? Mar. 6, 30—32. Srov. Luk. 9, 10.

Není dobré být neustále přetřížen prací, i když je to práce pro duchovní potřeby lidí. Je správné odpočinout si, tak jak to doporučil Mistr svým učedníkům.

7. Jaké vzácné pozvání posílá Ježíš všem, kteří mají starosti? Mat. 11, 28—30.

UČEDNÍCI JAKO SVĚDKOVÉ KRISTOVY MOCI

8. Čím dokázal Spasitel, že je ochoten vysvobodit ze satanových spárů každého, kdo k němu volá? Mar. 5, 1—8. 15.

9. Co přikázal Kristus uzdravenému posedlému, když chtěl jít s ním? Mar. 5, 18—20; Mat. 8, 28—34.

Dva uzdravení posedlí byli prvými misionáři, jež Kristus poslal kázat evangelium v krajině Deseti měst. Tito lidé měli možnost jen kratičkou chvíli naslouchat Ježíšovu učení. Nesli však na svém těle důkaz, že Ježíš je Mesiáš. Mohli mluvit o tom, co věděli, co sami z Kristovy moci viděli, slyšeli a okusili. Takové svědectví Pán vyžaduje. Svět dnes potřebuje slyšet o živé osobní zkušenosti s Kristem.

10. Popiš, v jakém stavu byl člověk, kterého přivedli k Ježíši. Jak se projevila Boží moc? Mat. 12, 22, 23. Srov. Luk. 11, 14.

11. Co tvrdili farizeové a zákoníci, aby zmařili úžasný vliv tohoto zázraku? Jak vyvrátil Kristus jejich obžalobu? Mat. 12, 24—30. Srov. Luk. 11, 15—23.

Bůh nezaslepuje oči lidí, ani nezatvrzuje jejich srdce. Posílá jim světlo, aby napravil jejich chyby a vedl je po bezpečné cestě. Avšak duchovní zrak těch, kteří toto světlo zavrhnou, zeslábně nadobro a jejich srdce se zatvrdí. Často se to děje pozvolna, nepozorovaně. Světlo proniká k srdci člověka slyšením nebo čtením slova Božího anebo přímým působením Ducha sv. Jakmile se však člověk od světla odvrátí, rozmáhá se v něm temnota. Tak tomu bylo u židovských vůdců.

12. Jak varoval Kristus před mluvením proti Duchu svatému? Mat. 12, 31. 32.

Kristus jim jasně řekl, že přisuzují-li působení Ducha svatého satanu, zbavují se sami zdroje požehnání. Kristova krev smývá jakýkoli hřích, činí-li člověk pokání. Ale ten, kdo zavrhuje dílo Ducha sv., nemůže ani činit pokání ani věřit. Bůh působí na lidské srdce skrze svého Ducha. Zavrhnou-li lidé svévolně Ducha a prohlásí, že je to dílo satana, oddělují se od zdroje, kterým Bůh s nimi navazuje spojení. Pro duši, která zavrhne Ducha sv., nemůže Pán Bůh vykonat již nic.

13. Odkud pramení lidská řeč? Jak varoval Kristus před planými a špatnými slovy? Mat. 12, 34—37.

Kristus varoval před hříchem proti Duchu sv. a současně mluvil proti planému a zlému mluvení. Slova jsou odrazem charakteru. Lidé často ve chvílkovém vzplanutí vyjádří slova, která neváží. Satan z toho má radost. Je velmi nebezpečné vyjadřovat slova pochybnosti, je nebezpečné nevěřit Božímu světlu a kritizovat je. Lehkomyslná kritika podporuje neúctu a nevěru.

14. Jakými ostrými slovy káral Pán Ježíš nevěru a nekajícnost farizeů? Mat. 12, 38—45.

Člověk nemusí zahynout jen tenkrát, když Bohu přímo odporuje. Také nedbalost je osudná. Snad opustíme ne jeden zlozvyk a přechodně se odpoutáme od satana. Nemáme-li však živé spojení s Bohem, neodevzdáme-li se mu vždy znovu, prohrájeme. „I bývají poslední věci člověka toho horší než první.“ Nejzatvrzelejší bývají ti lidé, kteří pohrdli pozváním milosti a jednali proti Duchu milosti. Hřích proti Duchu svatému se nejčastěji projevuje tím, že člověk soustavně nedbá na Boží výzvu ku pokání.

K přemýšlení: Kdo nás uschopní, abychom se stali dobrými Ježíšovými svědky? Dovedeme si udělat čas i pro vlastní odpočinek? Dbejme též, abychom se vyjadřovali vždy v souladu s vedením Ducha svatého!

5. úkol — dne 4. května 1968

Kázání na hoře

Zlatý verš: Mat. 7, 12.

BLAHOŠLAVENSTVÍ

1. Na které povahové rysy se vztahuje požehnání Božího království? Mat. 5, 1—9.

Kristus zklamal všechny, kteří toužili po světské slávě. V kázání na hoře se snažil změnit názory, které měli lidé následkem nesprávné výchovy. Svým posluchačům přinášel správnou představu o svém království a o své povaze. Nebral jim jejich názory o Božím království. Uvedl však, za jakých podmínek tam lze vejít, takže si sami mohli udělat úsudek, jaké to království je. I my se dnes musíme seznámit s hlavními zásadami Božího království.

2. Jak se mají chovat Kristovi učedníci v soužení a pronásledování? Mat. 5, 10—12; Luk. 6, 22. 23.

Pán svému lidu neslibil, že jej zbaví těžkostí. Dal mu však něco mnohem lepšího. Zaslíbil sílu na každý den. „Dosti je na mé milosti; nebo moc má v slabosti doko-

nává se." Musíme-li pro jeho jméno procházet ohnivou pecí, Pán Ježíš nám bude po boku, tak jako byl s třemi mládenci v Babylóně. Ti, kteří milují svého Vykupitele, budou se těšit z každé příležitosti, v které mohou snášet potupu a polhanění pro Ježíše.

3. Jak znázornil Pán Ježíš náš křesťanský vliv ve světě? Mat. 5, 13—16.

Ježíš nepřikázal učedníkům: „Snažte se, aby vaše světlo svítilo.“ Řekl prostě: „Tak svět světle vaše.“ Přebývali v našem srdci Kristus, nemůžeme světlo jeho přítomnosti ukrýt. Nejsou-li Kristovi vyznavači světlem světa, ztratili vlastně životodárnou moc. Nemají světlo, protože nemají spojení se zdrojem světla.

JEŽÍŠ ZVELEBUJE ZÁKON

4. Co pravil Spasitel o zákonu? Jaké jsou důsledky přestupování jediného přikázání Desatera? Mat. 5, 17—19. Srov. Luk. 16, 17.

Neříšet zrušit. Starý i Nový zákon mluví společně o Kristu. Přikázání jsou dnes pro svědomí křesťana právě tak závazná jako tenkrát, když byla lidem dána na počátku. „Zákon tvrdíme," praví apoštol víry (Řim. 3, 31). Žádný křesťan není zbaven poslušnosti zákonu, kterému se říká mravní.

Prisel naplnit. Naplnil spravedlnost zákona. Prožíval jej ve svém skutečně svatém životě dokonale. Naplnil i učení zákona, neb poukázal na jeho hluboký duchovní význam.

5. Čím vyzdvihl Ježíš šesté přikázání? Která zásada je hlavním předpokladem naplnění zákona? Mat. 5, 20—24. 38—48. Srov. Iz. 42, 21

Tradiční výklad tohoto přikázání se vztahoval výlučně

na zločin vraždy. Pán ukazuje, že se týká i hřísného hněvu. „Kdo nenávidí bratra svého, vražedník jest.“ Je totiž vrahem ve svém srdci a ve své vůli. Bůh, který zpytuje lidská srdce, považuje vědomě živené zlé myšlenky a zlostná slova za stejný hřích jako zlý čin.

6. Jak poukázal Pán na duchovní smysl sedmého přikázání? Jaký význam má toto přikázání pro rozvod a opětovný sňatek? Mat. 5, 27–32.

Židé omezovali výklad tohoto přikázání na špatný čin. Spasitel jde až k hřísné myšlence. Živí-li někdo hřísnou, nezákonnou žádost, dopouští se vlastně nečistého činu. Jsme chrámem Ducha svatého. Vnásíme-li do jeho nejsvětější přítomnosti nečisté myšlenky, dopouštíme se strašného hřichu, hrozného svatokrádeže. Proto jdeme ke kořenům hřichu: zadržme myšlenku a pohled hned v zárodku. Udeřme a nešetřme. Taková bdělost znamená přísné a bolestivé sebezapření. Ale lépe je žít v sebezapření nyní, než být posléze vyfát. Lepší je mít zde na zemi malou újmu, než na věčnosti přijít o všechno.

Pán Ježíš v kázání na hoře jasně prohlásil, že manželství lze rozloučit jedině tehdy, došlo-li k porušení manželské věrnosti.

7. Co říká Kristus o přísaze? Mat. 5, 33–37.

Náš Spasitel nezapověděl soudní přísahu. Zde je Bůh slavnostně volán za svědka, že celá výpověď se zakládá jedině na pravdě. Když byl Pán Ježíš vyslýchán před židovskou radou, svědčil také pod přísahou. Odsuzuje však všechny bezvýznamné fráze, neupřímné lichocení, obcházení pravdy a zveličování, jež jsou ve světě tak běžné.

POHNUTKY SLUŽBY

8. Z jakých pohnutek máme dávat, modlit se a postit se? Čeho se máme varovat? Mat. 6, 1–5. 16–18.

9. Jak zdůrazňuje Mistr důležitost modlitby v soukromí? Kterou prostou modlitbu dal Pán jako ukázkou? Mat. 6, 6—15. Srov. Luk. 11, 1—4.

Slova této modlitby jsou tak jednoduchá, že je může přijmout i malé dítě. Jsou však tak obsažná, že i nejmoudřejší člověk těžko vystihne plně jejich význam. Učí nás, že máme k Bohu přicházet s vděčným srdcem, že mu máme sdělit své potřeby, význat mu své hříchy a odvolávat se na jeho milosrdenství, jak nám je zaslíbil.

10. Jak chce nebeský Otec splnit naše prosby? Která ilustrace nám to má lépe objasnit? Mat. 7, 7—11. Srov. Luk. 11, 9—13.

11. S jakým srdcem máme Bohu sloužit? Čemu se můžeme naučit od ptactva a květin? Mat. 6, 19—34.

Starost je slepá a nevidí do budoucna. Ale Ježíš vidí konec od začátku. Má pro každou nesnáz východisko a přinašející úlevu. Náš nebeský Otec má na tisíce cest, o kterých nevíme. Ti, kteří se rozhodnou, že budou v prvé řadě sloužit Bohu, poznají, jak těžkosti zmizí. Uvidí, kudy mají jít.

12. Který zlozvyk Kristus odsuzuje? Co musíme v prvé řadě učinit, chceme-li opravovat ostatní? Mat. 7, 1—5.

Výčitkami nebo urážkami nepřivedeme člověka na správnou cestu. Spíše jej ještě více zatvrdíme a tak odvedeme od Krista. Vlídité slovo, povzbuzení nebo pochvala dokáží mnohem více.

DVĚ CESTY

13. Jaký je rozdíl mezi oběma životními cestami? Mat. 7, 13. 14.

14. Čo čítame o falešných prorociach? Jakou smutnou zkušenosťou učiní mnozí v den soudu? Mat. 7, 15. až 23. Srov. Iz. 8, 20.

Satan se snaží svést svou mocí mnoho církví, aby mohl předstírat, že mají zvláštní Boží požehnání. Pod rouškou náboženské přetvářky bude se snažit ovládnout křesťanský svět.

15. O jakých dvou stavitelích promluvil Spasitel ke konci svého pozoruhodného kázání? Mat. 7, 24–29.

K přemýšlení: Které naučení z kázání na hoře se mně nejvíce dotýká? Nevěnuji mnohým slovům Písma pouze sluch, nikoli však srdce? Zamysleme se nad tím pod zorným úhlem věčnosti!

n. uloha 11. maja 1968

Kristus hlavou cirkvi

Zabudnutý vers: Mat. 8, 36, 37.

SLÁVNE VYZNANIE

1. Čo hovorili ľudia o Kristu? Mat. 16, 13, 14.

Zarmútení učeníci doznali, že Izrael nepoznal svojho Mesiasa. Pre Jeho divy Ho niektorí síce pokladali za Syna Dávidovho. Zástupy, ktoré nasýtil pri Betsaide Ho chceli vyhlásiť za izraelského kráľa. Mnohí boli ochotní prijať Ho ako proroka, no neverili, že je Mesiašom.

2. Akú otázku dal Ježiš svojim učeníkom? Mat. 16, 15.
3. Ako vyznal jeden z nich? Mat. 16, 16.
4. Ako to Peter postihol? V. 17.

Pravda, ktorú Peter vyslovil, je základom kresťanskej viery. Podľa slov Pána Ježiša tvorí obsah večného života. Toto vedomie však nemalo viesť k samolúbosti. K tomuto poznaniu Petra neprivedla vlastná múdrosť či dobrota. Z vlastných predpokladov človek nikdy nemôže poznať Božie veci. „Tam výšiny nebies — čo učíš? Hlboké pod peko — čo poznáš? Job 11, 8. Len Duch Boží nám môže zjaviť skryté veci Božie, ktoré „oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca človeku nevstúpilo“. „Boh totiž zjavil nám to Duchom; lebo Duch skúma všetko, aj hlbokosti Božie.“ 1 Kor 2, 9. 10. „Hospodinovo spoločenstvo pre tých je, čo sa llo boja.“ (Ž. 25, 14.) Skutočnosť, že Peter poznal Kristovu slávu, svedčí o tom, že chodil do Božej školy. (Ján 6, 45.) „Blahoslavený si, Šimon, syn Jonášov, lebo telo a krv ti to nezjavili.“

Z Á K L A D C I R K V I

5. Na kom je založená cirkev? Mat. 16, 18; 1. Kor. 3, 11. Porovnaj Ef. 2, 20.

Meno Peter znie grécky Petros. Tento verš zdôrazňuje, že Šimon sa nazýva Petros. Jeho meno sa nikde neuvádza inou formou tohto slova, ktoré, pravda, môže meniť gramatický tvar, ako všetky grécke podstatné mená. Nový zákon ho týmto menom uvádza 160-krát (niekedy Šimon).

Slovo petros je mužská odvođenina od ženského podstatného mena petra. Petra znamená veľké skalné bralo, horský masív, ktorý tvorí mohutné horstvo s obrovskými balvanmi. Je teda veľmi vhodným symbolom

Krista. Starý i Nový zákon Ho často takto označujú, aj keď sa tu slovo skala nepíše vždy veľkým písmenom. Užitie tohto slova objasňuje Pavel v 1. Kor. 10, 4. Hovorí tu o izraelskom ľude po výjdení z Egypta: „A všetci pili ten istý duchovný nápoj, pili totiž z duchovnej skaly, ktorá šla za nimi, a tou skalou bol Kristus.“ Gréčtina tu v oboch prípadoch užíva slova petra. Kedykoľvek bola reč o tejto symbolickej skale, nemohlo byť pochýb o tom, že slovo „petra“ mieni Krista a že Kristus je „petra“.

Môžeme byť vďační, že naša nádej je založená na „Kristu, pevnej skale“, a nie na nejakom polyblivom úlomku skaly či kameni.

6. Čo znamenajú slová o kľúčoch nebeského kráľovstva? Mat. 16, 19; 18, 17. 18.

Kristus odovzdal moc cirkvi, aby Ho zastupovala. Boh ju povolal, aby v radoch Božieho ľudu udržiavala poriadok a kázeň. Cirkev dostala moc, aby rozhodovala o otázkach týkajúcich sa istoty, poriadku a blaha cirkvi. Ona je zodpovedná za to, aby z jej radov boli vylúčení nehodní jednotlivci, ktorí by svojím nekresťanským chovaním pravdu len tupili. Nebo schváli všetko, čo cirkev rozhodne podľa zásad a pokynov Božieho Slova.

7. Ako sa Peter čoskoro presvedčil o tom, že nemá dostatočný rozhľad a že sa mýli? Mat. 16, 21–23. Porovnaj Luk. 22, 31. 32.

Peter nebol skalou, na ktorej bola založená cirkev. Brány pekla ho premožli, keď hnevne a prisazne zaprel svojho Pána. Cirkev bola postavená na Kristu, proti ktorému brány pekla nič nezmohli.

8. Kto jedine je podľa slov Písma hlavou cirkvi? Ef. 1, 20–23; 5, 23.

KRÍŽ A KRÁĽOVSTVO

**9. Ako poukázal Pán Ježiš na nutnosť sebazaprenia?
Mat. 16, 24. 25.**

V Kristovej škole patrí súženie k výchove. Ťažkosti a prekážky sú Jeho výchovným prostriedkom a podmienkou úspechu. Znalec ľudských srdiec pozná slabosti svojich nasledovníkov lepšie než sa poznajú sami. Vidí, že niektorí majú schopnosti, ktoré by mohli slúžiť pri šírení Jeho diela. Treba ich však usmerniť. Preto ich privádza do rôznych okolností, aby poznali nedostatky, o ktorých dosiaľ nevedia. Umožňuje im tieto chyby prekonať, aby boli Jeho úspešnými služobníkmi. Často dopúšťa aj oheň súženia, aby ich dokonale prečistil a pripravil.

10. Čím ukazuje Kristus, že sám má v rukách tajomstvo života? Mat. 16, 26; Ján 10, 10.

11. Ako Pán uistil niektorých učeníkov? Mat. 16, 27. 28.

Táto pravdepodobná udalosť sa uskutočnila hneď po šiestich dňoch, ako vysvitá z nasledujúcej 17. kapitoly. Vo svojej kráľovskej sláve sa zjavil niektorým učeníkom. Potvrďuje to i apoštol Peter v 2. Pet. 1, 16. 17.

PREMENE NIE

**12. Akú príležitosť mali traja učeníci o týždeň neskôr?
Mat. 17, 1—4; Luk. 9, 28—31.**

13. Z čoho vidíme, že títo učeníci nepochopili pravý význam tejto skúsenosti? Luk. 9, 32. 33.

Učeníci nachápu význam premenenia. Majú však radosť, že ich trpezlivý, pokorný a tichý Učiteľ, ktorý chodil po zemi ako bezmocný cudzinec, sa im ukázal v sláve nebies. Sú presvedčení, že Eliáš prišiel ohlásiť Mesiášovu vládu,

a že skoro bude na zemi založené Kristovo kráľovstvo. Nechcú myslieť na strach a sklamanie. Chcú zostať tu, kde sa zjavila Božia sláva. Peter volá: „Majstre, dobre nám je tu. Urobme tri stánky: jeden Tebe, jeden Mojžišovi, jeden Eliášovi.“ Učeníci sa domnievajú, že Mojžiš a Eliáš boli poslaní ako ochrancovia ich Majstra, aby Ho svetu predstavili ako kráľa.

Najprv je však kríž, potom koruna. Mojžiš a Eliáš nehovoria s Kristom o korunováci, ale o blízkej smrti v Jeruzaleme.

14. Aké uistenie počuli učeníci? Koho videli, keď sa rozplynula Božia sláva? Mat. 17, 5. 8. Porovnaj 2. Kor. 3, 18.

Videli na vlastné oči a vlastnými ušami počuli to, čo sa vymyká ľudskému chápaniu. Boli „očitými svedkami“ Jeho slávy. Pochopili, že Ježiš je skutočne Mesiáš, o ktorom prorokovali patriarchovia a proroci a že toto Jeho poslanie uznáva i nebeský vesmír.

Premýšľajme: Aký by bol náš duchovný vzrast, keby sme vždy boli v Kristu? Ak budeme úprimne a verne chodiť s Ježišom, prežijeme nejednu požehnanú skúsenosť.

Naučení o království

Zlatý verš: Jan 11, 25. 26.

PÁN JEŽIŠ A DĚTI

1. Jak pokáral Pán učedníky za jejich nevlídné chování k dětem? Mar. 10, 13. 14.

Slova Ježíšova, aby nezbraňovali dětem přicházet k němu, platí pro jeho následovníky všech dob. Mluvil všem činovníkům sboru, kazatelům, pomocníkům a všem křesťanům. Pán Ježíš si přitahuje dítky k sobě a praví nám: „Nechte je jít.“ Jinými slovy řečeno: Nebudete-li jim překážet, ony přijdou. Překážet jim můžeme svou strohou nekřesťanskou povahou, špatným představováním Krista, nucením k náboženským úkonům apod. Viz Přísl. 22, 6.

2. Jak zdůraznil Kristus, že chceme-li vejít do nebeského království, musíme mít povahu dítěte? Mar. 10, 15. 16; Mat. 18, 1—6. 14.

Učme své děti, aby přicházely se svými přestupky k Ježíši, aby jej prosily za odpuštění. Učme je věřit, že jim Ježíš odpustí a přijme tak, jako přijímal děti, když byl osobně na zemi.

Učedník, který má pokoru dítěte, má v díle Božím největší úspěch. Nebeské bytosti mohou spolupracovat s tím, kdo usiluje o záchranu duší, nikoli o vyvyšování sebe. Nebesa si váží prostoty, nezištnosti a důvěřivé lásky malého dítěte.

CENA UČEDNICTVÍ

3. Co se tázal mladý kníže? Jak mu Pán Ježíš odpověděl? Mat. 19, 16—19.

Tento člověk měl velké mínění o své spravedlnosti. Byl vlastně přesvědčen, že mu nic nechybí, ale přesto nebyl spokojen. Cítil, že něco postrádá. Nemohl by mu Ježíš požehnat tak jako dětem a uspokojit tak touhu jeho duše?

4. Co tvrdil mladý muž? Jak mu Kristus poukázal na nedostatek toho nejdůležitějšího? Mat. 19, 20. 21; Mar. 10, 20. 21.

Ten, kdo má rád jen sebe, je přestupníkem zákona. To chtěl Pán Ježíš mladíkovi zjevit a poukázat na sobectví jeho srdce. Zjevil mu jeho povahový kaz. Mladý muž netoužil po dalším světle. Choval v srdci modlu — tento svět. Neměl opravdovou lásku k Bohu ani k lidem. Miloval sebe a světský zisk, a tím byl v rozporu se zásadami nebe.

5. Jak se tento muž zachoval? Co řekl Spasitel o nebezpečí bohatství? Mar. 10, 22—27; Mat. 19, 22. Srov. 1. Tim. 6, 17—19.

Služebníci Páně bylo ukázáno, že se satan zaměřuje zvláště na ty, kteří očekávají druhý Kristův příchod a zachovávají všechna Boží přikázání. To satan chce, aby věřící získali hodně majetku a peněz, aby měli plno starostí. Předkládá jim svět v nejvábnějším světle, aby jej milovali a učinili si z něj modlu. Lakomství a milování pozemských statků se stane nakonec jejich hlavním povahovým rysem.

6. Jakou otázku položil Petr? Co odpověděl Pán Ježíš? Mat. 19, 27—30.

Když byl Kristus na této zemi, narážel stále na zdánlivý nezdár. Ale nedal se zmalomyslnit. Viděl před sebou ovoce své práce. Život jeho učedníků má být podobný. Má tvořit celou řadu neustálých vítězství — zde sice neviditelných, ale oceněných nebesy.

Ti, kteří pracují v zájmu ostatních, spolupracují s nebeskými anděly. Tito andělé světla a moci jsou vždy ochotni chránit, potěšovat, uzdravovat, poučovat a inspirovat. Boží služebníci mohou získat nejvyšší vzdělání, skutečné znalosti a mohou konat nejvznešenější službu na světě.

ZE SMRTI DO ŽIVOTA

7. Co praví Pán Ježíš o mrtvém Lazarovi? Jan 11, 11—14.

Kristus řekl, že smrt znamená pro jeho věřící dítky spánek. Jejich život je skryt s Kristem v Bohu. Ti, kteří usínají v Pánu, setrvají v tomto stavu až do zvuku posledního zatroubení.

8. Co praví Písmo o spánku mrtvých? Job 14, 12; Ž. 146, 3. 4; Kaz. 9, 5. 6. 10.

9. Jakými slovy potěšil Spasitel truchlíci? Jan 11, 21—26. Srov. Zjev. 1, 18.

Kristus hledí v duchu na dobu svého druhého příchodu. Tehdy budou spravedliví mrtví vzkříšení neporušitelní a živí spravedliví budou proměněni pro nebesa, aniž okusí smrti. Svým slovem i skutky dokázal, že je Pánem vzkříšení. Ten, který měl záhy sám zemřít na kříži, měl klíče smrti. Jako vítěz nad hrobem hlásal, že má právo i moc dát život věčný.

10. S jakou jistotou se přiblížil Pán Ježíš k Lazarovu hrobu? Jan 11, 38—40.

DÁRCE ŽIVOTA

11. Čím dokázal Kristus svoji životodárnou moc? Jan 11, 43. 44.

Jeho hlas proniká k mrtvému. Při těchto slovech vyzařuje z Krista božství. Jeho tvář je ozářena Boží slávou, a lidé tak mají potvrzení jeho moci. Zraky všech jsou upřeny ke vchodu do jeskyně. Všichni napínají sluch, aby jim neusel ani nejmenší zvuk. Lidé s napětím a zájmem čekají, jak dopadne zkouška Kristova božství. Jsou zvědaví, potvrdí-li se jeho prohlášení, že je Božím Synem.

12. Kdy opět zazní hlas Ježíše Krista? Kdo jej uslyší? Jan 5, 28. 29; 1. Tes. 4, 16. 17; Job 14, 14. 15.

13. Jak ličí Pavel vzkříšení spravedlivých? 1. Kor. 15, 51—55.

Když Syn Boží vyvolává spící mrtvé, země se mocně chvěje. Mrtví vycházejí z hrobů, jsou oděni nesmrtelností a volají: „Vítězství, vítězství nad hrobem a smrtí! Ó, smrti, kde je osten tvůj? Hrobe, kde je vítězství tvé?“ Je to úžasný jásot vítězství. Těla, jež byla uložena do hrobu se stopami nemoci a smrti, vstávají nesmrtelná, zdravá a silná. Žijící svatí jsou v okamžiku proměnění a připojeni ke vzkříšeným. Jdou společně vstříc Pánu. Ó, jaké je to slavné shledání!

K p ř e m ý š l e n í : Nepodceňujeme někdy mladší členy Boží rodiny, naše děti? Čemu se musíme od nich naučit, chceme-li mít podíl v Božím království? Dovedeme správně čerpat sílu z Božích zaslíbení ve chvíli zármutku?

Ježíš hledá ztracené

Zlatý verš: Luk. 19, 10

PÁN JEŽÍŠ NAŠEL PUBLIKÁNA

1. Co učinil Zacheus, když chtěl vidět Ježíše? Co prohlásil Pán Ježíš bez ohledu na židovské předsudky? Luk. 19, 1—7.

Ježíšova důvěra k němu, nenáviděnému a opovrženému, probudila touhu po novém a lepším životě. Současně to však vyvolalo nelibost zástupu. Lidé byli svázáni takovými společenskými předpisy, které nikomu nedávaly možnost nápravy.

2. Jak Zacheus dokázal, že se skutečně obrátil? Jak ho Spasitel pochválil? Čím ospravedlnil své jednání? Luk. 19, 8—10. Srov. 2. Moj. 22, 1—4.

Pokání, které nepůsobí nápravu, není opravdové Kristova spravedlnost není pláštikem, který by přikrýval nevyznané a neopuštěné hříchy. Je to životní zásada, která proměňuje charakter a usměrňuje chování. Být svatý znamená náležet cele Bohu. V srdci i v životě musí přebývat zásady nebes. Když jsme někoho poškodili nespravedlivým jednáním anebo když jsme někoho podvedli, máme svoji vinu doznat a pokud možno i napravit.

PÁN JEŽÍŠ NA HOSTINĚ V ŠIMONOVĚ DOMĚ

3. Kde byla pořádána slavnost na počest Pána Ježíše? Kterým činem dokázala Marie vděčnost za odpuštění

hříchů a za vzkříšení svého bratra? Mar. 14, 3; Luk. 7, 36—38.

Simon byl jeden z mála farizeů, kteří se veřejně připojili ke Kristovým učedníkům. Uznával Ježíše jako učitele, ale nepřijal jej jako Spasitele. Nezměnil svoji povahu ani své zásady.

Simon byl Ježíšem zbaven malomocenství, proto se k němu hlásil.

4. Který učedník kritizoval tento čin? Čím odsoudil Kristus kritiku a pochválil Marii? Jan 12, 4—8; Mat. 26, 8—13.

Tak jako alabastrová nádoba se rozbila a naplnila celý dům libou vůní, musel i Kristus zemřít, obětovat se. Měl však z hrobu vyjít, a vůně jeho života měla naplnit zemi. Mariin dar měl šířit příjemnou vůni všude, kde se zvěstuje evangelium. Její skromný čin měl přinést požehnání mnohým srdcím. Království vznikají i zanikají, jména panovníků a vítězů upadají v zapomenutí, ale čin této ženy měl být vepsán do dějin lidu Božího. Tato rozbitá alabastrová nádoba má až do skončení dějin vydávat svědectví o nekonečné Boží lásce k padlému lidstvu.

5. Na čem se dohodl uražený Jidáš s předními kněžími? Kolik měl za radu dostat? Mat. 26, 14—16.

Když Marie pomazala Spasiteli nohy, projevil Jidáš své lakomství. Při Spasitelově pokárání se nahněval. Uražená pýcha a pomstychtivost se již nedaly zvládnout, a on propadl cele lakotě. Podobnou zkušenost učiní každý, kdo si zahrává s hříchem. Nebojujeme-li proti zkaženostem a nepřekonáme-li je, stanou se nám osídlem a strhnou nás ve chvíli satanova pokušení.

PÁN JEŽIŠ KÁRÁ ŠIMONA A POTĚŠUJE MARIÍ

6. Proč pochyboval Šimon o prorockých schopnostech Ježíše? Kterým podobenstvím přiměl Ježíš Šimona k tomu, že se sám odsoudil? Luk. 7, 39–43.
7. Jak porovnal Pán Ježíš chování Šimonovo a jednání Marie? Luk. 7, 44–46.

Marie byla hříšnice, které bylo odpustěno. Šimon nesl dál tíhu svých hříchů. Byl však dojat, že Pán Ježíš ho nepokáral veřejně, před hosty. Přísné odsouzení by Šimona zatvrdilo, a nečinil by pokání. Avšak trpělivé napomenutí ho přesvědčilo o jeho omylu. Viděl, jak nesmírně mnoho dluží svému Pánu. Jeho pýcha byla pokorena, Šimon činil pokání a z pyšného farizea se stal pokorný a obětavý učedník.

8. Jaké potěšující zaslíbení bylo dáno Marii? Luk. 7, 47–50.

Když lidé považovali Marii za ztracený případ, viděl v ní Spasitel jiskru dobroty. Plán vykoupení skýtal lidem velké možnosti, a u Marie se tyto možnosti měly projevit. Marie seděla u nohou Ježíšových a učila se od něho. Stála u křížce a následovala Ježíše až ke hrobu. Marie byla po vzkříšení u hrobu první. Jako první zvěstovala, že Spasitel vstal z mrtvých.

PÁN JEŽIŠ PLÁČE NAD JERUZALÉMEM

9. Jaké pokyny dal Kristus dvěma učedníkům, když se připravoval na cestu do Jeruzaléma? Mat. 21, 1–7; Zach. 9, 9.

Ježíš věděl, co to pro něj znamená, rozhodl se však,

že přijde do Jeruzaléma veřejně. Vše mělo nasvědčovat tomu, že se skutečně považuje za Mesiáše. Chtěl se přímo v hlavním městě a před zraky pyšných, leč vyděšených hodnostářů chovat jako Mesiáš. Chtěl vstoupit jako Král, ale současně jako Kníže pokoje, takže jej nikdo nemohl vinit z politických úmyslů.

10. Jak přispěly zástupy k této vítězoslavné cestě? Mat. 21, 8. 9; Luk. 19, 36—38; Jan 12, 12—16.

Svět ještě neviděl takový průvod. První šli slepci, kterým Kristus vrátil zrak, pak šli němí, kterým Kristus vrátil řeč. To oni zpívali nejhlasitější hosana. Uzdravení mrzáci poskakovali radostí a nejhrošlivěji trhali palmové větve a mávali jimi před Spasitelem. Malomocní, které očistil, stlali mu na cestu svá čistá roucha a vítali jej jako Krále slávy. Lazar, který již zakusil rozklad těla v hrobě, radoval se nyní z plné mužné síly a vedl oslíka, na němž Spasitel seděl.

11. Jak schválil Pán Ježiš chování lidu, když se farizeové pokoušeli průvod zastavit? Luk. 19, 39. 40.

Tento vítězný vjezd byl v Božím plánu. Předpověděl jej prorok, a lidé byli bezmocní, aby zabránili Božímu úmyslu.

12. Jaké city projevil Pán Ježiš, když se z hory Olivetské zahleděl na svaté město? Jaký osud měl podle jeho předpovědi stihnout Jeruzalém? Proč? Luk. 19, 41—44.

Kristus přišel Jeruzalém zachránit. Ale pýcha, pokrytectví, žárlivost a nenávisť jeho obyvatel mu v tom bránily. Proto plakal nad Jeruzalémem, jako otec plače nad zbloudilým synem.

Lidé mají dost příležitostí, aby se smířili s Bohem. Když ale milostí Boží stále pohrdají, pak přijde den, kdy se milost ozve naposledy. Srdce však už je tak zatvrzelé,

že Ducha Božího nevnímá. Tento den nadešel i Jeruzalému.

13. Jaké volání se ozvalo, když se průvod přiblížil k Jeruzalému? Jak zněla radostná odpověď? Mat. 21, 10. 11.

Učedníci, vedení Duchem Božím, odpovídají na tuto otázku. Opakují s nadšením proroctví o Ježíši Kristu: Adam vám poví: To je sňmě ženy, které potře hadovi hlavu.

Tažte se Abraháma, odpoví vám: To je „Melchisedech, Král Sáleu“, Král pokoje.

Izaiáš vám řekne: „Immanuel, Předivný, Rádce, Bůh silný, Otec věčnosti. Kníže pokoje.“

Daniel vám odpoví: On je Mesiáš.

Jan Křtitel prohlásí: To je ten „Beránek Boží, který snímá hříchý světa.“

K přemýšlení: Dokáží milovat svého Spasitele bezmezně, tak jako vděčná Marie? Bůh sleduje naše pohnutky. Využíváme dobře dnešního času milosti?

9. úloha -- 1. júna 1968

Posledné naučenie Pána Ježiša

Základný verš: Ján 14, 1–3.

BLAHO SLAVENÁ NÁDEJ

1. Akou nádejou potešil Spasiteľ svojich učeníkov, ktorí sa rmútili nad Jeho odchodom? Ján 14, 1–3.

2. S akou otázkou prišiel Tomáš? Ktorú významnú pravdu Majster vyslovil? Ján 14, 5. 6.

Do neba nevedie niekoľko rôznych ciest. Nik nemôže ísť svojou vlastnou cestou. Od prvej zvesti evanjelia v Eden o tom, že semeno ženy rozdrví hadovi hlavu, bol Kristus vyvýšený ako cesta, pravda a život. Kristus bol tou cestou už za Adama, keď Ábel prinášal Bohu krv zabitého baránka ako predobraz Vykupiteľovej krvi. Kristus bol cestou, po ktorej dosiahli spasenie patriarchovia a proci. On je i našou jedinou cestou k Bohu.

3. Aké poučenie dal Kristus o modlitbe? Ján 14, 13; 16, 23. 24.

Spasiteľ im vysvetlil, že ich úspech je závislý na tom, ako budú v Jeho mene prosiť o silu a milosť. Nebesá počujú každú úprimnú, hoc aj nesúvislú modlitbu. Ak však vychádza zo srdca, preniká do svätyne, v ktorej Pán Ježiš koná službu. On k našej prosbe pridá svoju dokonalosť.

4. Čo znamená modliť sa v Kristovom mene? Ján 14, 14. 15; 15, 7.

Modlitba v Kristovom mene znamená mnoho. Znamená to, že máme prijať Jeho povahu, zjavovať Jeho ducha a konať Jeho skutky. Spasiteľov sľub je viazaný podmienkou: „Ak ma milujete, zachovávajúte moje prikázania.“ Tí, čo Ho milujú, dokážu svoju lásku poslušnosťou. Ak Mu to dovolíme, stotožní sa s našimi myšlienkami a cieľmi a naše srdce i myseľ prispôbi svojej vôli do tej miery, že naša poslušnosť bude prameniť v hĺbke.

NÁŠ POMOCNÍK

5. O ktorého pomocníka chcel Kristus prosiť Otca po svojom odchode? Ján 14, 16—18; 16, 7.

Duch Svätý je Kristov zástupca. Nie je viazaný ľudskou prirodzenosťou a nie je na nej závislý. Ako človek Kristus nemohol byť všade osobne prítomný. Bolo preto nutné, aby odišiel k Otcovi a poslal na zem svojho zástupcu, Svätého Ducha. Skrze Svätého Ducha môže byť Spasiteľ medzi všetkými ľuďmi bez rozdielu. V tomto zmysle im mal byť bližšie, než keby nevstúpil na nebesá.

6. Čo mal Svätý Duch konať? Ján 14, 26; 16, 8—13.

Prostredníctvom Svätého Ducha sa veriaci stáva účastníkom Božej povahy. Kristus dal svojho Ducha preto, aby sme premohli všetky zdedené i vypestované sklony k zlému, a mohli ako Jeho cirkev získať Jeho charakter.

7. Aký je dôsledok pôsobenia Ducha Svätého v našom srdci? Ján 14, 12; Sk. 1, 8.

Ak sa Ježišovi nasledovníci podriadia Bohu, ako to učinil Ježiš, môžu sa stať dokonalými ľuďmi.

„Kto verí vo mňa, tiež bude činiť skutky, ktoré ja činím, áno, ešte väčšie bude činiť, pretože ja idem k Otcovi.“ Tým nechcel povedať, že učeníci mali konať významnejšiu prácu. Mala však byť rozsiahlejšia. To sa netýkalo len divov, ale všetkého, čo malo byť pod vedením Ducha vykonané.

8. Aký odkaz zanechal Pán Ježiš svojmu ľudu pre dobu ťažkostí? Ján 14, 27; 15, 11; 16, 33.

Ak sa budeme vo viere modliť, pošle nám Utešiteľa vždy a všade, v každom zármutku a súžení. Utešiteľa potrebujeme v neistej budúcnosti, keď sa cítíme bezmocní a opustení. Okolnosti nás môžu odlúčiť od našich pozemských priateľov, ale žiadna okolnosť ani vzdialenosť nás nemôže odlúčiť od nášho nebeského Utešiteľa. Je pri

nás vzúj a všade a chce nás podopierať, udržovať, povzbudzovať a potešovať.

PRAVÝ VINNÝ KMEŇ

9. Ako znázornil Spasiteľ svoj vzťah k učeníkom? Ján 15, 1. 5a.
10. Čo je tajomstvom bojnjej úrody? O čom svedčí úroda? V. 2—8.

Život vinného kmeňa sa prejavuje bohatou úrodou. „Kto zostáva vo mne a ja v ňom, ten prináša veľa ovocia“, povedal Pán. Ak žijeme vierou v Božieho Syna, bude sa v našom živote prejavovať ovocie Ducha. Ani jedno nebude chýbať.

Orežavanie bolí, ale nôž má v ruke Otec. Nepracuje nepremyslene ani povrchno. Niektoré vetve sa plazia po zemi, preto ich musí odrezať, pretože majú smerovať hore a nachádzať oporu v Bohu. Ďalej musí odrezať nežiadúce výhonky, aby sa k vetvám dostalo Slnko spravodlivosti.

JEŽIŠOVA MODLITBA

11. () čo prosil Ježiš Otca, keď sa blížil ku Getsemane a Golgate? Čo povedal o zverenom Mu diele? Ján 17, 1. 4—6.

„Skôr ako svet povstal.“ O Kristovej prexistencii ne-môže byť zrozumiteľnejšieho a jasnejšieho výroku nad tento. To znamená: Kristus bol pred stvorením sveta, prv než bol vôbec nejaký svet.

12. O čo sa Spasiteľ hlavne modlil, prv než odišiel od svojich učeníkov? Ako mala jednota veriacich pôsobiť na svet? Ján 17, 11. 20—23; 13, 35.

13. Co posväčuje a udržuje veriaceho? Ako prosba ,,
slovil nakoniec Kristus za svoj ľud? Ján 17, 17--19.
24.

Zvoľme si Písmo za svojho radcu a držíme sa pevne zásad, aby sme mohli dosiahnuť vysoký cieľ. Človek s čistým a posväteným zmýšľaním má pri štúdiu Božieho Slova obecnosť s Pánom. Pravda je tak vzácna, ďalekosiahlá, hlboká a obsažná, že veriaci zabúda na seba. Človek zjemnie, stáva sa pokornejším a vyžaruje dobrotu a lásku.

P r e m y š l a j : Uvedomuješ si podmienky vypočutia modlitby? Prečo nesmieme zarmucovať Svätého Ducha? Si spojený s Ježišom, ako ratolesť s vinným kmeňom? Vieš, čo presvedčí svet, že Ježiš prišiel od Boha?

10. úkol — dnc 8. června 1968

Getsemanc

Zlatý verš: Mat. 26, 41.

PÁN JEŽÍŠ VARUJE UČEDNÍKY

1. Jak se snažil Pán Ježiš připravit své učedníky na blížící se zkoušku a zklamání? Mar. 14, 27.

Prodírali se přeplněnými uličkami, až vyšli městskou branou směrem k Olivetské hoře. Kráčeli zvolna a zahývali se vlastními myšlenkami. Když se blížili k hoře, řekl Spasitel velmi smutně: „Vy všichni zhoršíte se nade

mnou této noci. Nebo psáno jest: Bíti budou postýte a rozprchnou se ovce." Učedníci zarmouceně a udiveně naslouchali. Nechtělo se jim ani věřit tak smutné předpovědi. Nebyli na zkoušku připraveni. Později však v pokušení poznali vlastní slabost.

2. Které zvláštní varování dal Pán Petrovi? Luk. 22, 31. 34.

3. Jaké námitky o věrnosti měl Petr? Mar. 14, 29—31; Luk. 22, 33.

Když Petr prohlásil, že bude svého Pána následovat i do vězení a na smrt, myslil to doopravdy. Jenže neznal sám sebe. V jeho srdci byly ukryty vlastnosti, které se měly projevit později. Proto bylo nutné se jich zbavit. Kristova výstraha ho měla vést k vážné sebekritice.

4. Jakým potěšitelným zaslíbením chtěl Pán Ježíš povzbudit své učedníky? Mar. 14, 28. Srov. Jan 16, 20.

Ježíš řekl: „Tyto věci mluvil jsem vám, abyste ve mně pokoj měli. Na světě soužení míti budete, ale doufejte, já jsem přemohl svět.“ Kristus neklesl, ani nebyl zmalomyslněn. Jeho následovníci se mají vyznačovat právě tak pevnou vírou. Mají žít a pracovat jako Ježíš, poněvadž jsou na něm závislí. Musí nesnáze překonávat, ne si na ně strážovat. Nesmi zoufat, ale vždy doufat.

PÁN JEŽÍŠ V GETSEMANE

5. Když Pán Ježíš přišel do Getsemane, koho si vzal s sebou k modlitbě? Který výrok a jaká žádost nasvědčovaly, že jej čeká těžká zkouška? Mat. 26, 36—38.

Kristus byl nyní „počten s přestupníky“. Musel nést tíhu lidské viny. Nepravosti všech nás musely být vlo-

ženy na něj, který nezhrěšil. Hřích a tíha viny doléhají na Ježíše tak strašně, že se téměř bojí, že bude navždy zbaven Otcovy lásky.

6. Co volal Spasitel v úzkosti, jakmile poodešel od svých učedníků? Mat. 26, 39. 42. 44.

Jakmile Kristus cítil, že jeho spojení s Otcem je narušeno, obával se, že nebude moci jako člověk zvítězit v nastávajícím boji s mocnostmi temna.

7. V jakém stavu našel Spasitel učedníky? Mat. 26, 40. 41. 43. 45.

Kristus nevýslovně trpěl. Přišel za učedníky, poněvadž toužil po několika slovech útěchy od těch, které dříve tak často potěšoval. Učedníci nechápali, že by měli bdít a vroucně se modlit, aby odolali pokušení. Spali, ačkoli Spasitel potřeboval jejich soucit a modlitby.

8. Kdo přišel v této kritické chvíli Ježíše posilnit? Co dokazuje jeho nesmírnou trýzeň? Luk. 22, 43. 44.

Nadešel okamžik, kdy Kristus ještě mohl odmítnout vypít kalich, přisouzený hříšníkovi. Ježíšova lidská přirozenost se po třikrát zdělila poslední, vrcholné oběti. Před jeho duchovním zrakem vystala bída a nárek hynoucího světa — a rozhodl se. Zachrání člověka za každou cenu.

Po tomto rozhodnutí klesl k zemi jako mrtvý. Byla to osudná krize, kdy bylo v sázce vše, a tajemný kalich se v ruce trpitele chvěl. Vtom se otevřela nebesa a světlo prozářilo strašnou temnotu rozhodující chvíle. Mocný anděl, který stojí před tváří Boží na místě, které kdysi zastával satan, přišel Krista posilnit.

Z R A D A

9. Kdo přišel do zahrady, když se Ježíš s učedníky chystal odejít? Mat. 26, 47; Jan 18, 3—5.

10. Jak zapůsobil záblesk Boží slávy na zástupy? Jan 18, 6.

Po těchto slovech se mezi Krista a lid postavil anděl, který Ježíše před chvílí posiloval. Spasitelova tvář byla ozářena božským jasem. Vražedný zástup nemohl v přítomnosti této božské slávy ani na chvíli vydržet. Zarážili se. Kněží, starsí, vojáci i Jidáš klesli k zemi. Anděl odešel, a světlo zmizelo.

11. Jakým způsobem zradil Jidáš svého Pána? Co mu Pán Ježíš řekl? Mat. 26, 48—50; Luk. 22, 47. 48.

Spasitel řekl: „Příteli, nač jsi přišel?“ Hlas se mu zachvěl, když smutně dodal: „Jidáši, políbením zrazuješ Syna člověka?“ Tato slova měla probudit zrádcovo svědomí a dotknout se jeho zatvrzelého srdce. Ale Jidáš již ztratil čest, věrnost a lidský soucit.

12. Jakou zásadu vyslovil Ježíš, když napravil Petrovu ukvapenost? Jan 18, 10. 11; Mat. 26, 51. 52.

13. Co činili učedníci, když Kristus prohlásil, že toto vše je pouze naplněním Písem? Mat. 26, 54—56.

Učedníci byli zděšení, jakmile uviděli, že Ježíš se dal zajmout a spoutat. Byli pohoršeni, že si nechá líbit toto ponížení. Považovali to i za svoji potupu. Nemohli jeho chování pochopit a měli mu za zlé, že se zástupu podvolil. Všichni byli rozčileni a vystrašeni. Proto Petr navrhnul, aby se zachránili sami. Všichni uposlechli a „opustivše jej, utekli“. Ale Kristus předpověděl i tuto okolnost. „Aj, přijde hodina, anobř již přišla, že se roz-

prchnete jeden každý k svému, a mne samého necháte. Ale nejsem sám, neb Otec se mnou jest." Jan 16, 32.

K přemýšlení: Nezapomínáme na vytrvalou modlitbu, abychom obstáli v pokušení? Zamysleme se dobře i nad učedníkem Jidášem! Vážíme si Kristovy nesmírné oběti? Chceme mu být věrni až do konce za všech okolností?

11. úkol — dne 15 června 1968

Výslech Pána Ježíše

Zlatý verš: Iz. 53, 7.

PŘED ANNÁŠEM A KAIFÁŠEM

1. Kam vedla luza Ježíše po jeho zatčení? Jan 18, 12. 13.

Pospíchali s Ježíšem přes potok Cedron, kolem zahrad a olivových hájů a tichými ulicemi spícího města. Bylo krátce po půlnoci. Ticho bylo přerušováno výkřiky hulákajícího davu, který šel za Kristem. Spasitel byl svázný a bedlivě strážěn, kráčel jen s námahou. Ale jeho nepřátelé jej hnali co nejrychleji do paláce Annáše, bývalého velekněze. Kristus měl být formálně vyslýchán před vysokou radou, ale u Annáše prošel předběžným výslechem.

2. Ke komu poslal Annáš Krista? Jan 18, 24.

Annáš nařídil, aby zavedli Ježíše ke Kaifášovi. Kaifáš patřil mezi saducee, kteří tvořili nyní nejzarytější Ježíšovy nepřátele. Byl právě tak krutý, bezcitný a nesvědomitý jako Annáš. Byl ochoten podniknout vše, jen aby Ježíše zničil.

3. Jaké falešné svědectví bylo proti Ježíšovi vyřčeno před sněmem u Kaifáše? Mat. 26, 59—62.

Tato slova řekl o svém těle. Překroutili je a chtěli dokázat, že je vztahoval na jeruzalémský chrám. Neopakovali je ve správném znění, ani nepodali správný výklad. Jejich výpovědi se rozcházely, uváděné důkazy naprosto selhaly.

POP RVÉ PŘED PILÁTEM

4. Komu vydali kněží Ježíše, jakmile jej odsoudili? Mat. 27, 1. 2; Luk. 23, 2.

Podle římského práva nesměla vysoká rada rozsudek smrti provést. Mohla vězně pouze vyslyšet a soudit. Rozsudek musel být potvrzen římskou vládou. Židé trvali na dvou bodech obžaloby. Dokáží-li Ježíši, že se rouhá, odsoudí jej Židé. Usvědčí-li jej z buřičství, stihne jej zaručeně soud Římanů. Annáš se snažil podtrhnout tuto druhou žalobu.

5. Jak vysvětlil Kristus Pilátovi podstatu svého království? Který historický výrok pronesl Pilát před Židy? Jan 18, 33—38.

Tato slova pohanského soudce ostře kárala věrolomnost a faleš izraelských vůdců, kteří Ježíše obžalovali.

6. Z čeho obvinili nejvyšší kněží Ježíše, když už si nevěděli rady? Jak se chtěl Pilát vyhnout odpovědnosti, když slyšel zmínku o Galilei? Luk. 23, 5—7.

Je-li Ježíš z Galilee, bude to projev zdvořilosti, pošlu-li jej před jeho vladaře, myslí si Pilát. Snad se tím podaří usmířit se s Herodesem. Navíc se vyhnu svízelné otázce.

KRISTUS PŘED HERODESEM

7. Proč byl Herodes rád, že vidí Ježíše? Co čekal od něho? Luk. 23, 8.

Byl to tentýž Herodes, jehož ruce byly potřísněny krví Jana Křtitele.

8. Jak se zachoval Ježíš k četným Herodesovým otázkám? Luk. 23, 9–11. Srov. Iz. 53, 7.

Ježíšovo mlčení Herodesa dráždilo. Zdálo se, že Kristus jeho autoritu přehlídí. Veřejná výtka neurazila by marnivého a vychloubačného krále tak, jako toto přehlížení. Vyhrožoval proto Ježíši znovu, ale ten klidně mlčel dál.

Nebylo Kristovým posláním na tomto světě, aby ukojil planou zvědavost. Přišel uzdravovat zkrroušené srdcem. Kdyby mohl svými slovy zhojit rány způsobené hříchem, nemlčel by. Ale neměl slov pro ty, kteří by pravdu svýma hříšnými nohama pošlapali.

Kristovo mlčení bylo tím nejpřísnějším pokáráním. Herodes pohrdl pravdou, kterou mu přinesl největší prorok, a neměl již slyšet žádné poselství. Rty, jež pronášely nejpůsobivější pravdy a co nejněžněji vyzývaly největší hříšníky, mlčely před pyšným králem, který necítil potřebu spasitele.

PO DRUHÉ PŘED PILÁTEM

9. Jak se vyjádřil Pilát o Ježíši, když jej znovu uviděl? Co chtěl s vězněm učinit? Luk. 23, 13–16.

Zde dokázal Pilát svoji slabost. Prohlásil, že Ježíš je

nevinný, byl však ochoten jej dát zbičovat, aby žalobce uklidnil. Chtěl obětovat spravedlnost i zásadu, jen aby se zalíbil lidu. To se mu nevyplatilo. Kdyby Pilát od počátku trval rozhodně na svém a odmítl by odsoudit člověka, na kterém nenašel žádnou vinu, zbavil by se ostrých výčitek a vědomí viny, které ho pak trápily až do smrti. Kolísání a nerozhodnost staly se mu osudnými.

10. Jakou volbu nabídl Pilát lidem? Co volali? Mat. 27, 15–18. 20; Mar. 15, 6–11.

Pilát dal nyní předvolat Barabáše. Postavil oba vězně vedle sebe, poukázal na Spasitele a působivým hlasem zvolal: „Ejhle, člověk!“

Syn Boží stál, oděn jsa potupným rouchem, s trnovou koronou na hlavě. Na obnažených zádech zely dlouhé, kruté rány, z nichž stékala proudem krev. Jeho tvář byla zkrvavená a svědčila o vyčerpání a bolesti. Každý jeho tah vyjadřoval něhu, odevzdanost a upřímný soucit s krutými nepřáteli. Tvář Barabášova dokazovala, že je to zatvrzelý zločinec. Každý musel vidět rozdíl. Dokonce kněží a starší byli přesvědčeni, že Ježíš je tím, za kterého se vydává.

11. Jakou významnou otázku pronesl Pilát, když trvali na propuštění Barabáše? Co odpověděli? Mat. 27, 22.

„Co učiním s Ježíšem,“ který se nazývá Kristus?“ Pilát s ním musel něco udělat. Židé se nemohli této odpovědi vyhnout. Dodnes každý člověk si musí odpovědět na tuto otázku. Žádné jiné rozhodnutí nezasahuje tak hluboko do života a nemá tak věčné následky.

12. K jakému nespravedlivému trestu odsoudil Pilát Spasitele na naléhání zástupu? Luk. 23, 22; Jan 19, 1–3; Mar. 15, 15–20.

Bičování se dělo koženými důtkami, které byly na konci

opatřeny ostrými kosticemi a olověnými hroty. Byl to tak strašný trest, že sužovaná oběť většinou bolesti omdlela, často i zemřela.

13. Čím se Pilát snažil zbavit odpovědnosti za ukřižování Pána Ježíše? Mat. 27, 24.

Pilát vyhověl požadavku luzy. Nechtěl přijít o své postavení a raději Ježíše vydal, aby byl ukřižován. Přesto ho později stihlo to, čeho se obával. Nedlouho po ukřižování přišel o slávu i o vysoké postavení. Pronásledován výčitkami svědomí a uraženou pýchou, spáchal sebevraždu Vsichní, kteří si zahrávají s líčením, zakusí jen zármutek a zálibu.

14. Pilát se ještě jednou pokusil Ježíše propustit. Co mu však řekli Židé o věrnosti císaři? Pro jakou osudnou volbu se rozhodli, když zavrhli Krista? Jan 19, 12–15.

Židé zavrhli Boha jako svého Krále. Od té doby už neměli vysvoboditele. Neměli krále, jen císaře. Tak daleko zavedli lid kněží a učitelé, kteří byli zodpovědní za tento čin i za jeho další strašné důsledky.

K přemýšlení: Chápeme alespoň částečně, co vše musel Pán Ježíš vytrpět proto, aby nás vykoupil? Odevzdejme mu z vděčnosti celý svůj život a dejme se vést jeho láskou. Tažme se: Co ještě ti mohu, Pane, z vděčnosti dát?

Golgata

Základný verš: Iz. 53, 5.

UKRIŽOVANIE

1. Kde bol Pán Ježiš ukrižovaný? Kedy? Kto bol ukrižovaný s Ním? Mar. 15, 22. 25. 27; Luk. 23, 33.

Na popraviske bol odsúdenc, priviazaný k mučidlu. Len čo bol Spasiteľ pribitý na kríž, silní mužovia ho zdvihli a prudko vrazili do pripravenej jamy. Božiemu Synovi to spôsobilo kruté muky. Bol to nielen najpoutpanejší, ale aj najbolestnejší spôsob rímskeho trestu. Obvykle takto popravovali otrokov, lupičov a nenapraviteľných zločincov.

2. Ako sa modlil Spasiteľ za svojich nepriateľov? Luk. 23, 34.

Učenci Ho opustili a zapreli. Z jeho rtov však nevyšiel ani ston či bolestný výkrik, ani trpké slovo. Stále sa modlil, aby Boh Jeho nepriateľom odpustil. Jednali zaslepené, hnani náboženským a politickým fanatizmom. Prošba k Otcovi, aby odpustil týmto nepriateľom, bola posledným prejavom lásky, ktorú Ježiš na zemi stelesňoval.

3. Co namietali poprední kňazi proti nápisu, ktorý dal Pilát na kríž? Ako im Pilát odpovedal? Ján 19, 19—22.

NA KRÍŽI

4. Co učinil Pán Ježiš, keď Mu ponukli obvyklý omamný nápoj? Ako došlo k rozdeleniu Jeho rúcha? Ktoré

slovo Písma sa tým naplnilo? Mat. 27, 34. 35; Ján 19, 23. 24; Ž. 22, 19; 69, 22.

Pán Ježiš nechcel prijať nič, čo by otupilo Jeho myseľ. Pevne sa vicrou musel pridržať Boha. Ten bol Jeho jedinou silou. Keby sa Jeho myseľ otupila, satan by to mohol využiť.

5. Aký posmech a urážky musel Syn Boží znášať? Ako títo posmievači naplnili proroctvo? Mat. 27, 39—44; Ž. 22, 8. 9.

Aj keď tieto slová boli vyrieknuté posmešne, na ich základe začali mnohí skúmať Písmo ako nikdy predtým. Rozumní Iudia počuli, skúmali, uvažovali a modlili sa. Niektorí neúnavne porovnávali jednotlivé výroky Písma, kým postihli zmysel Kristovho poslania.

6. Ako napomínal lotor na pravici svojho druhu? O čo prosil Ježiša? Luk. 23, 39—42.

Lotor si pripomnel všetko, čo o Ježišovi počul, ako uzdravoval nemocných a odpúšťal hriechy. Duch Svätý pôsobil na jeho myseľ. V ukrižovanom a potupenom Ježišovi na kríži poznal Baránka Božieho, ktorý sníma hriech sveta. Bezmocná, umierajúca duša sa vrhá v úzkosti i nádeji k umierajúcemu Spasiteľovi.

7. Aké uistenie prijal kajúci lotor v tejto najtemnejšej chvíli? Luk. 23, 43.

„A Ježiš mu povedal: Ameň ti hovorím dnes, budeš so mnou v raji.“ Kristus nesľúbil lotrovi, že s Ním bude ešte v ten deň v raji. Veď ani On sám tam v ten deň nebol. Spal v hrobe, a ráno v deň vzkriesenia povedal: „Ešte som nevstúpil k svojmu Otcovi.“ Sľuboval však v deň ukrižovania: „Dnes“, kedy umieram na kríži ako zločinec, ti sľubujem, „budeš so mnou v raji“.

8. Ktoré zbožné ženy stáli pod krížom? Ktorými nežnými slovami zveril Pán Ježiš svoju matku starostlivosti milovaného učeníka? Ján 19, 25–27.

Súcitný, nežný Spasiteľ! V krutej telesnej bolesti a duševnej trýzni pamätá na svoju matku! Dokonalý vzor Kristovej lásky presvecuje temnotu dejín. Nasledovníci Ježiša Krista sú presvedčení, že úcta k rodičom a starosť o nich je súčasťou ich náboženstva. Božím priáním je, aby otcovia a matky vždy boli zahrnutí pozornosťou, starostlivosťou a nežným citom milujúcich detí.

DOKONANÉ JE

9. Čo sa stalo medzi 6. a 9. hodinou? Mat. 27, 45.

Boh zastrel hlbokou tmou posledné ľudské utrpenie svojho Syna. Zástupy okolo kríža pociťovali nevýslovnú hrôzu. Kňazi, starší, zákoníci, kati i zástup boli presvedčení, že prišla chvíľa Božej pomsty.

10. Aké volanie vyšlo zo Spasiteľových rtov? Čo sa niektorí domnievali? Mat. 27, 46. 47. Porovnaj Ž. 22, 2; Iz. 53, 5.

Vina všetkých Adamových potomkov doliehala na ježišovo srdce. Vedel, ako Boh nenávidí hriech a aká odporná Mu je nepravosť. To naplňalo dušu Syna Božieho úzkosťou. Keď Otec v tejto chvíli najvyššej trýzne odvrátil svoju tvár, Ježiš prežíval muky, ktoré človek nikdy nepochopí. Obával sa, že hriech je Bohu tak odporný, že medzi nimi dôjde k večnému rozlúčeniu. Kristus pociťoval úzkosť, ktorú budú prežívať hriešnici po skončení doby milosti.

11. Čo dostal Spasiteľ, keď volal, že má smäť? Ktoré boli Jeho posledné slová na kríži? Ján 19, 28–30; Luk. 23, 46.

Kristus nezomrel skôr, kým nedokončil dielo, pre ktoré prišiel na zem. Posledným dychom teraz zvolal: „Dokonané.“ Ťažký zápas bol víťazne dobojovaný. Satan bol porazený a poznal, že prišiel o vládu.

Anjeli sa mohli pri pohľade na kríž oprávnene radosť. Vtedy síce ešte všetkému nerozumeli, vedeli však, že zničenie hriechu i satana je zaistené pre večnosť. Vedeli aj to, že je zaručené vykúpenie človeka i večná bezpečnosť vesmíru.

TIENĽ A SKUTOČNOSŤ

12. O ktorej hodine zomrel Pán Ježiš? Ako presne sa i v tom naplnilo Písmo? 2. Moj. 12, 6; Mat. 27, 46. 50.

Slávny veľkonočný Baránok, Ježiš, zomrel presne vtedy, keď mal byť obetovaný baránok — pred večerom, asi o 3. hodine odpoľudnia.

Presne sa tu naplnil predobraz. 14. dňa prvého židovského mesiaca, v deň, kedy býval po dobu 1.500 rokov obetovaný veľkonočný baránok, slávil Kristus hod baránka so svojimi učeníkmi. Pri tejto príležitosti ustanovil pamiatku, ktorá mala pripomínať Jeho vlastnú smrť ako „Baránka Božieho, ktorý sníma hriech sveta“. Potom bol vydaný do rúk bezbožníkov, ktorí Ho ukrižovali a zabili.

13. Ktorá okolnosť znamenala pri Kristovej smrti koniec obrádných služieb v pozemskej svätyni? Mar. 15, 37. 38; Mat. 27, 50. 51.

Neviditeľná ruka trhá vnútornú oponu v chráme zhora nadol. Všetkým odhaľuje miesto, ktoré kedysi bolo plné Božej slávy. Svätýňa svätých na zemi prestala byť posvätným miestom.

Všetci boli zdesení a zmätení. Kňaz chcel zabiť obeť,

ale nůž mu z ruky vypadol a baránok utiekol. Vo smrti Božieho Syna sa stretol predobraz so skutočnosťou. Od tej chvíle mal byť Spasiteľ kňazom i prímluvcom v nebeskej svätyni.

Uvažujme: Vieme sa modliť za svojich nepriateľov? Zamyslime sa nad poslednými okamžikmi Pána Ježiša! Dnes sa ešte za nás prihovára. Jeho služba však čoskoro prevždy skončí.

13. úkol -- 29. června 1968

Pohřeb a zmrtvýchvstání Páně

Zlatý verš: Zjev. 1, 18.

POHŘEB PÁNA JEŽÍŠE

1. Oč prosili vedoucí Židé Piláta před začátkem soboty? Co se stalo s oběma lotry? Jan 19, 31, 32.

Kněží a starší neměli klid. Mrtvého Krista se neobávali o nic méně než Krista živého. Báli se, že lidé se budou dál zabývat událostmi kolem ukřižování. Obávali se následků toho dne. Za nic na světě nechtěli připustit, aby jeho tělo zůstalo přes sobotu na kříži.

2. Od čeho upustili vojáci u Pána Ježiše? Proč? Co učinil jeden voják, aby se přesvědčil, že Kristus je mrtev? Jak se naplnilo Písmo? Jan 19, 33–37; 4. Moj. 9, 12; Ž. 34, 21; Zach. 12, 10.

Nebylo to bodnutí kopím ani muka na kříži, které

způsobily smrt Pána Ježíše. Výkřik „mocným hlasem“ ve chvíli smrti i pramének krve a vody, který vytryskl z jeho boku, dokazují, že Ježíši puklo srdce. Puklo žalem, duševní trýzní. Zabil jej hřích světa.

3. Kdo dostal od Piláta povolení k důstojnému pohřbu Ježíše? Jak pomáhal Nikodém? Jak se opět naplnilo proroctví? Mat. 27, 57—60; Mar. 15, 42—46; Jan 19, 38—42.

Důvod odsouzení Pána Ježíše byl vlastně politický. Kdo se dělal králem, dopustil se z hlediska římského zločinu proti císaři.

4. Co žádali židovští vedoucí od Piláta, když si vzpomněli na Ježíšovu předpověď, že vstane z mrtvých? Jak byl hrob strážěn? Mat. 27, 62—66.

Židé sami přiznali, že je mrtev. Byl pochován o samotě. Jeho hrob byl bedlivě strážěn — výslovně proto, aby nikdo nemohl jeho tělo odnést. Byli přesvědčeni, že stráž je dostačující, aby jej nikdo nemohl odnést násilně. Právě jeho nepřátelé se postarali o to, aby jeho z mrtvých vstání nemohlo být vyloženo jako podvod a klam. Jejich opatření se stala nejpádnejším důkazem, že jeho smrt, pochování a vzkříšení nebyly podvodem, ale přesvědčujícími a potěšitelnými skutečnostmi.

5. Co učinily některé ženy, když si obhlédly hrob? Jak přesně je potvrzena platnost soboty? Luk. 23, 54—56.

Bledý, ale vítězný Vykupitel ležel přes sobotu v hrobě a spal spánkem smrti. Jeho úkol byl skončen, ruce byly klidně sepjaty a on po všechny hodiny svaté soboty spal. Na počátku, po ukončení díla stvoření, odpočinul Otec i Syn v sobotu. Nyní Ježíš odpočíval od díla vykoupení. Ti, kteří Pána Ježíše na zemi milovali, byli sice zarmoucení, ale v nebesích byla radost. Až dojde

k „napravení všech věcí, což byl předpověděl Bůh skrze ústa všech svých svatých proroků od věků“ (Skut. 3, 21), bude zase sobota dnem odpočinku a radosti.

VZKRÍŠENÍ PÁNA JEŽIŠE

6. Jak dlouho zůstal Pán Ježíš v hrobě? Jak zapůsobil anděl na římskou stráž? Mat. 28, 1—4.

Hodina, v kterou Pán Ježíš položil svůj život, byla doprovázena zemětřesením. Chvilu, kdy vítězně vstal, byla opět doprovázena zemětřesením. Ten, který přemohl smrt a hrob, vstal z mrtvých jako vítěz. Až se Ježíš opět vrátí na tuto zemi, nezachvěje pouze zemi, ale i nebesy.

7. Jak podplatili Židé žoldnéře, aby svědčili lživě? Mat. 28, 11—15.

Vojáci skýkali zvláštní pohled. Bledí, třesoucí se strachy, potvrzovali Kristovo vzkříšení. Vojáci řekli vše tak, jak to viděli. Neměli čas myslet nebo mluvit něco jiného než pravdu. Ke kněžím přišli s nejúžasnejším poselstvím pravdy, od nich vyšli zatížení penězi a se lživou zprávou, kterou jim kněží vymyslili.

8. Jak se naplnil předobraz snopu prvotin? Která zvláštní skupina lidí svědčila mnohým o vzkříšení? 3. Moj. 23, 10, 11; 1. Kor. 15, 20; Mat. 27, 52, 53.

Kristus vstal z mrtvých jako prvotiny těch, kteří zemřeli. On sám představoval snopek prvotin, a jeho vzkříšení nastalo v den, kdy se snopek měl předkládat Hospodinu. Snop, zasvěcený Bohu, představoval žně. Jeho vzkříšení znázorňuje a zaručuje vzkříšení všech spravedlivých mrtvých. Když Kristus vstal, vyvedl z hrobu mnoho mrtvých, zajatců smrti. Byli to ti, kteří s Bohem spolupracovali a vydávali svědectví pravdě za cenu ži-

vota. Vstoupili s ním do nebe jako vítězná trofej nad smrtí a hrobem.

9. Kdo přišel prvního dne týdne časně zrána ke hrobu?
Jan 20, 1. 2.

10. Jakou starost měly ostatní ženy, blížící se k jeskyni?
Jaké radostné poselství jim sdělili pro ostatní učedníky oba andělé? Mar. 16, 1—8; Luk. 24, 1—8.

„Povězte učedníkům jeho i Petrovi.“ pravili andělé. Petr stále trpěl výčitkami za to, jak hanebně zapřel Pána. Dostalo se mu ujistění, že Pán jeho pokání přijal a hřích mu odpustil. Byl označen jménem.

11. Co učinili učedníci Petr a Jan, jakmile vyslechli zprávu Marie Magdalény? Co pozoruhodného bylo s prostěradly? Jan 20, 3—10.

Prostěradla nebyla rozházená nebo nedbale pohczená, ale pečlivě složená a na svém místě. Bůh je Bohem pořádku. Spasitel je vlastnoručně složil a uložil. V očích toho, který řídí největší hvězdy i nejmenší atomy, není žádná věc bez významu. Jeho dílo se vždy vyznačuje pořádkem a dokonalostí.

12. Co viděla a slyšela plačící Marie, když pohlédla do hrobu? Jakou otázku jí položil domnělý zahradník? Jak mu vysvětlila svůj zármutek? Jan 20, 11—15.

Marie v zahradě plakala, a Pán Ježíš stál vedle ní. Měla však oči tak zalité slzami, že jej nepoznala. I srdce učedníků byla tak zarmoucena, že nevěřili ani slovům andělů ani slovům Ježíše Krista.

Jak mnozí dnes si počinají podobně jako učedníci! Nejednomu by Spasitel mohl říci: „Proč pláčeš? Koho hledáš?“ Stojí těsně vedle, ale pro slzy jej nevidíme. Promlouvá k člověku, ale ten nechápe. Ježíš žije, a při-

mlouvá se dnes za nás. Chopme se této naděje, a naše duše získá pevnou jistotu. Věř, a uvidíš slávu Boží.

13. Jaký hold přijal Pán později od skupiny žen? Jaké poselství obdrželi učedníci po třetí? Co soudili o zprávě žen? Mat. 28, 9. 10; Luk. 24, 10. 11.

Ježíš nechtěl přijmout uctívání svého lidu, dokud neměl jistotu, že Otec jeho oběť přijal. Vstoupil do nebes a přijal přímo od Boha ujištění o tom, že jeho oběť na smíření hříchů lidstva je dostačující. Všichni mohou v jeho krvi získat život věčný. Otec potvrdil smlouvu, kterou s Kristem učinil, že přijme kající a poslušné syny lidské a bude je milovat, tak jako miluje svého Syna. Kněze života převzal veškerou moc na nebi i na zemi, a vrátil se ke svým učedníkům na hříšný svět, aby jim udělil svoji moc a slávu.

K přemýšlení: Ani největší překážka nemůže překazit Boží úmysl. Neměníme nikdy svůj názor či zásady z ohavy před lidmi? Záleží také na našem svědectví, jak brzy se uvidíme s milovaným Spasitelem!